

**KOMITET BIOLOGII ROZRODU
WYDZIAŁU II PAN**

Olsztyn 2015.05.05

Pan

Prof. dr hab. Leszek Kaczmarek, czł. rzecz. PAN

Dziekan

Wydziału II PAN

Warszawa

W związku z planowanymi przez Wydział II PAN zmianami w organizacji sieci Komitetów Naukowych pragnę w imieniu Komitetu Biologii Rozrodu (KBR) wyrazić wolę dalszego odrębnego istnienia naszego Komitetu.

Geneza powstania Komitetu.

W roku 1976 czł. rzecz. PAN prof. Władysław Bielański i jego współpracownicy zorganizowali w Krakowie Międzynarodowy Kongres Rozrodu Zwierząt. W nawiązaniu do tego wydarzenia, w 1981 r. z inicjatywy czł. rzecz. PAN prof. Władysława Bielańskiego oraz czł. koresp. PAN prof. Eugeniusza Domańskiego i czł. koresp. PAN prof. Tadeusza Krzymowskiego, w V Wydz. Nauk Rolniczych PAN zostaje powołany **Komitet Biologii Rozrodu Zwierząt Domowych**. Pierwszym Przewodniczącym Komitetu zostaje prof. W. Bielański a jego zastępcą prof. T. Krzymowski.

W 1982 r. po śmierci prof. W. Bielańskiego przewodnictwem Komitetu obejmuje prof. T. Krzymowski. Kolejno funkcję przewodniczących Komitetu pełnili: prof. Jerzy Strzeżek, prof. Luiza Dusza, prof. Tomasz Janowski. Honorowym Przewodniczącym Komitetu został w roku prof. Tadeusz Krzymowski.

W latach dziewięćdziesiątych Komitet zmienia nazwę na **Komitet Biologii Rozrodu Zwierząt** (eliminując słowo „domowych”) i odpowiednio rozszerza zakres działalności obejmując także biologię rozrodu zwierząt wolno żyjących, zwierząt towarzyszących człowiekowi, oraz ptaków i ryb.

W roku 2011 Komitet zmienia nazwę na **Komitet Biologii Rozrodu** (usuwając słowo „zwierząt”) i poszerza swoje kompetencje o obszar **biologii rozrodu człowieka**, powołując do składu Komitetu profesorów nauk medycznych (prof. S. Wołczyński, prof. R. Kurzawa, prof. B. Wiszniewska). Efektem poszerzenia zadań Komitetu, było między innymi, podjęcie inicjatywy i zaopiniowanie przez Komitet Biologii Rozrodu wniosku o Nagrodę Naukową

Premiera Rady Ministrów dla prof. Mariana Szamatowicza **za osiągnięcia w zakresie zapłodnienia kobiet metodą „in vitro”**. Dzięki tym działaniom prof. M. Szamatowicz uzyskał w 2012 r. Nagrodę Naukową Premiera RP.

Za istnieniem samodzielnego, odrębnego Komitetu Biologii Rozrodu przemawiają następujące argumenty:

1. W proponowanej sieci 11 Komitetów, za podstawę ich istnienia przyjęto reprezentowane dziedziny/dyscypliny naukowe. Uważamy natomiast, że obok nich, powinny także pozostać komitety przekraczające ich granice, zorganizowane zgodnie z ponaddiscyplinarnymi, dużymi i ważnymi naukowo i gospodarczo specjalnościami naukowymi, do jakich należy **polska specjalność naukowa, czyli szeroko pojęta biologia rozrodu człowieka i zwierząt**.
2. Wieloletnia aktywna działalność KBR jest odzwierciedleniem istnienia **polskiej szkoły biologii rozrodu człowieka i zwierząt**, cieszącej się szerokim uznaniem międzynarodowych środowisk naukowych. Dowodem tego jest okresowe powierzanie naszemu środowisku organizacji światowych i europejskich kongresów naukowych:
 - International Congress of Animal Reproduction ICAR – Kraków 1976,
 - European Society of Domestic Animal Reproduction ESDAR – Warszawa 2004,
 - International Congress of Animal Reproduction IPRC - Olsztyn 2013,
 - European Veterinary Society of Small Animal Reproduction EVSSAR – Wrocław 2014).

Aktualnie KBR ma nadal swych przedstawicieli w ICAR, ESDAR i EVSSAR.
3. Kolejnym dowodem wagi i znaczenia obszaru „Biologia rozrodu” było **utworzenie Instytutu Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN w Olsztynie, z Oddziałem Biologii Rozrodu, kierowanym przez z-ce dyrektora Instytutu prof. Dariusza Skarzyńskiego**.
4. KBR wykazuje w ostatnich latach silne tendencje rozwojowe integrujące kolejne środowiska naukowe (np. medyczne i biologiczne) oraz poszerzając obszar i metody swojego działania.
5. Podkreślić także należy inicjatywę KBR w sprawie:
 - utworzenia Towarzystwa Biologii Rozrodu i jego pisma *Reproductive Biology* (IF – 1,4),
 - wydania w 2007 r. dwu tomowej, obszernej monografii-podręcznika dla doktorantów, pod tytułem „*Biologia Rozrodu Zwierząt*”
 - opracowania kilku stanowisk Komitetu dotyczących spraw ważnych społecznie (np. regulacje prawne metod in vitro u ludzi), problemów środowiskowych (np. ustawa o ochronie zwierząt doświadczalnych), oceny dydaktyki w szkołach wyższych itp.

- koordynacji programu zamawianego KBN „Biotechnologia i fizjologiczne metody doskonalenia procesów rozrodu zwierząt w warunkach prawidłowego i zakłóconego środowiska”
6. KBR wykształcił przez lata własne metody działania, posiada rozbudowaną strukturę (5 aktywnych Zespołów merytorycznych: Andrologii, Biotechnologii Rozrodu, Endokrynologii, Medycyny Rozrodu i Patologii Rozrodu, szeroko zakorzenionych w środowiskach naukowych), organizuje warsztaty dla młodych pracowników, ustanowił Medal Zasługi związanej z analizą tzw. krajowych szkół naukowych, cyklicznie prezentuje sylwetki i osiągnięcia młodych pracowników, organizuje cykliczne konferencje międzynarodowe i krajowe, wydaje własne opracowania itp;
 7. W ostatniej ocenie Komitetów Wydziału II, KBR uzyskał bardzo wysoką ocenę (3 miejsce). Uważamy, że KBR już obecnie spełnia istotne funkcje integracyjne przewidywane dla sieci Komitetów.

Ponadto, połączenie KBR z Komitetem Nauk Weterynaryjnych mogłoby być niekorzystne dla naszego środowiska i jego dalszego rozwoju, ponieważ obszar zainteresowań KBR jest tylko w niewielkiej części zbieżny z obszarem działania Komitetu Nauk Weterynaryjnych.

Biorąc wszystkie powyższe argumenty pod uwagę, a także duże perspektywy rozwojowe obszaru „Biologia rozrodu”, uważamy, że dalsze samodzielne istnienie KBR ma głębokie uzasadnienie. Uważamy, że należałoby rozważyć poszerzenie obszaru działania Komitetu o szeroko pojętą „rozrodność” ludzi i zwierząt, obejmującą obok aspektów biologicznych i medycznych, także problemy etyczne i ekonomiczne.

Podsumowując, uważamy, że unikalność obszaru naukowego, jego wysoki poziom naukowy zasługujący na określenie „Polska specjalność naukowa”, zintegrowanie środowiska naukowego i renoma międzynarodowa, a także istotna rola Komitetu w dalszym rozwoju obszaru badań „Biologia rozrodu” - przemawiają za utrzymaniem KBR jako samodzielnego Komitetu w Wydziale II, lub jeśli to jest niemożliwe, za przekształceniem go w samodzielny Komitet Międzywydziałowy.

Przewodniczący KBR

Prof. dr hab. Tomasz E. Janowski